

Afstemning. Mogle af de ældre have endnu beholdt offentlig, f. Ex. ved Valgene til den prøviffe Landdag; men ved Valgene til den thdske Rigsdag er der ikke offentlig Afstemning, heller ikke i Frankrig eller England, eller i Holland eller Belgien. Man har den i et enkelt Land som Ungarn, hvor Ordningen er fra ældre Tid, og et Par nydtdsfe Stater. I Norge og Sverrig har man jo ogsaa forsoavidt Offentlighed og Mundtlighed ved Afstemning, men man er dog nu gaaet over til Valgfrithed, saa at man kan stemme hemmelig, naar man vil. Det er altsaa en Erfaring, hele den øvrige politiffe Verden har gjort — og vi selv her hjemme have gjort en lignende Erfaring — at Valgene ere ikke frie, naar offentlig Afstemning finder Sted; men saa forekommer det Næste mig at maatte være, at man træffer Foranstaltninger, der ere stiftede til at bringe Valgfrithed til Stede. Nu hører jeg nok, at der gøres enkelte Indvendinger, tilbels principielle mod det Forslag, her foreligger, og jeg skal omtale nogle af dem. Det ærede 4de Medlem for Kjøbenhavn (Madsen) berørte saaledes, at der var en Modsigelse mellem, at der skulde finde Raaring Sted og dog være hemmelig Afstemning. Det var en Modsigelse, at den Paagjaeldende skulde vække sin Haand op offentlig for hele Forsamlingen for senere at stemme hemmelig. Ja, det er muligt, at de to Ting ere uforenelige, men saa kan man tage Raaringen bort. Dermed er det ikke afsjort, at man behøver ogsaa at lade den offentlige Fremstilling falde, og det forekommer mig ogsaa, at det ærede Medlem ikke havde nogen egentlig væsentlig Indvending imod den offentlige Fremstilling, men at han kun var imod Raaring. Det vil jo ikke være vanskeligt at stille Ændringsforslag om, at Raaringen skal bortfalde, dersom man ved en Overveielse kommer til det Resultat, at den i Virkeligheden er uforenelig med hemmelig Afstemning, og deri har det ærede Medlem vel Ret, at Raaring vistnok ikke finder Sted i noget Land, hvor man er gaaet over til hemmelig Afstemning. I England har man den vel — det kjender det ærede Medlem sikkert bedre end jeg —, men det er en anden Forstaaelse af Raaring. Dermed at Raaringen bortfalder, er som sagt Lovforslaget ingenlunde dømt i sin Kjærne. Men naar den høitærede Minister saavel som det ærede Medlem kom til at tale om, at det var rimeligt og efter deres Opsattelse endog ønskeligt — den høitærede Minister satte det vel ikke ubetinget som Vilkaar for at gaa ind paa Lovforslaget, men det ærede Medlem for Kjøbenhavn forekommer mig at være nærmere ved at stille det som Vilkaar — at

man gik ind paa Forholdstalsvalgmaaden ved Valgene til Folkethinget, naar man indførte hemmelig Afstemning, saa forekommer det mig, at de Herrer — selv den ærede Minister, som ikke gik saa vidt som det ærede Medlem for Kjøbenhavn, idet han udtrykkelig forvarede sig imod at gjøre det til Vilkaar, men kun fandt det ønskeligt at gaa over til en Amtsafstemning og altsaa faae en Slags Disteafstemning med Forholdstalsvalg — blande uvedkommende Ting ind i Sagen. Vil man hemmelig Afstemning, saa indfør den, men behold iøvrigt Valgloven uforandret. Man kunde ganske vist komme ind paa Forholdstalsvalg, naar alle Parter vare enige, men den høitærede Minister vil i alt Fald have fornummet i Folkethinget, at skal det være Vilkaaret, saa kan man gjerne styde en hvid Bind efter hemmelig Afstemning, og det forekommer mig, at vil man røre ved Spørgsmaalet om Forholdstalsvalg til Folkethinget, komme vi til at rydde anderledes op i Grundloven, saa er der vist adskilligt Mere, som kunde trænge til at forandres, men det vilde vist blive for vidtløftigt og besværligt at komme ind paa, og det staar ikke i fjærreste Forbindelse med hemmelig Afstemning. Vil man have hemmelig Afstemning for at bortfjerne en stor Del af Valgtrihet — jeg skal gjerne give den sidste ærede Taler Ret, at helt fjærne Valgtrihet og Misligheder kan man aldrig opnaa — saa gjøre man det, men man blande ikke uvedkommende Ting ind i Sagen. Mindretallet her i Landet er jo ganske godt fikket gjennem Valgene til dette Thing. Skal der altsaa røres ved Grundloven for at give Mindretallet Sikkerhed ogsaa ved Valgene til Folkethinget, saa er jeg tilbøielig til at tro, at det vil være værd at tage under Overveielse, om ikke ogsaa dette Things, Landstingets Sammensætning, kunde taale nogen Forandring, men det er for vidtløftigt at komme ind derpaa, og naar jeg har berørt det, er det kun i Anledning af, hvad det ærede Medlem og den høitærede Minister udtalte. Jeg gjentaager, at skal Forholdstalsvalg gøres til Vilkaar for Indførelsen af hemmelig Afstemning, saa bliver der ikke noget af den Sag. Der er fremdeles andet Steds anført imod Forslaget, at det ikke er nær nok forberedt i Vælgerbefolkningen. Ja, det er en Indsigelse, jeg for Resten til en vis Grad kan give Medhold, det har mærkværdig nok ikke været behandlet overfor Vælgerbefolkningen i den Grad, som ønskeligt var, men det er ikke saa meget længe siden, at den Sag er kommen frem. Over Valgtrihet har der imidlertid været Klaget tilstrækkelig fra begge Sider, og i Klagen om Valgtrihet ligger For-